

[Wilhelm.]

det kan kundgøres. Det her udtryk „kundgøres“, hvad dækker det over? Det dækker, når det kommer til stykket, over, at der skal nogle arbejdere, trykkeriarbejdere, grafiske fags arbejdere, typografer osv., til at lave de cirkulærer og de love på tryk, så man kan have dem i hånden, så de kan sendes ud, og så man kan kræve, at folk, der skal rette sig efter dem, har haft adgang til dem, hvis de ville. Det er i virkeligheden sindbilledet på hele vores samfund, og ikke kun på den her bygning, men også på nabo-bygningen derovre, hvor de spiller matador med nogle tilsvarende papirer og på en eller anden forunderlig vis får forlenet det her matadorspil med en reel magt over de produktive virksomheder. Og i dette sindbillede synes jeg nok at det er meget typisk, hvor afhængig man er af de få produktive arbejdere, som skal lave kundgørelsen, den rent tekniske fremstilling, der er grundlaget for kundgørelsen. Det synes jeg er meget afslørende.

Jeg synes også, det er meget afslørende, at det, man tilstræber med anden del af dette lovforslag, er at gøre sig uafhængig af disse mennesker, som ved deres produktive arbejde er betingelsen for, at det her samfund overhovedet fungerer. Det er i virkeligheden det, der ligger i afdeling 2 af lovforslaget. Hr. Gudme var jo mere tydeligt inde på det i virkeligheden end det, der står i bemærkningerne om naturkatastrofer, og jeg ved ikke hvad, for de fortilfælde, hr. Gudme henviste til, var vel i realiteten strejkerne.

Og mens den produktive arbejderklasse udmærket kunne leve videre og have noget at putte i munden og have noget at bo i, selv om det her hus ikke eksisterede, og selv om huset ved siden af med det snoede spir ikke eksisterede, så går den altså ikke omvendt, og det viser dette lille tåbelige, fredag eftermiddags ligegyldige lovforslag, som det tilsyneladende er, meget skægt i en nødsdeskal. Det går ikke omvendt. Dette hus og dets funktioner kunne ikke eksistere uden de andre, men man søger altså at gøre sig uafhængig af dem, og da det således er en udhuling af disse samfundets fundamenters muligheder for overhovedet at eksistere, da det er en udhuling af deres aktionsmuligheder, vil jeg alene af denne helt principielle

grund sige, at vi ikke kan lide afsnit 2 i dette lovforslag.

Men der er en anden grund også, og det er ikke helt den samme som hr. Hagen Hagensens. Jeg nærer ikke nogen idé om, at man nu skulle komme og påbyde, at folk af hensyn til det her anskaffer sig tv og radio. Mig bekendt har man aldrig påbudt folk, at de skulle anskaffe sig Karnovs Lovsamling, og det kunne man have gjort med fuldstændig samme begrundelse som den, hr. Hagen Hagensen nævnte her. Men det generer mig altså, at man åbner en mulighed for — uden at det er gjort til den helt ekstreme nødsituation, som man slet ikke behøver at lovgive for i virkeligheden — at lade love og den slags kundgøre over ættermidierne, som det her drejer sig om. Det generer mig, at man skal kunne påbyde landets borgere at følge nogle love, som de ikke er i stand til at gå hen og skaffe sig og sidde og blade i og læse og sætte sig ind i; dette, at det har været sagt igennem nogle æterbølger og ud i de små hjem, men hvor man ikke bagefter kan genkalde sig teksten, er langt fra på samme måde tilfredsstillende. Derfor mener jeg ikke bare, det er noget altmodisch noget, og i 70erne i sidste århundrede kunne de ikke forudse disse medier. Jeg mener virkelig, der er en helt principiel forskel på det trykte ord i denne sag og så de medier, der her er tale om, og jeg synes ikke, det er spor betryggende, at man har sagt, at så vidt muligt skal der lægges nogle eksemplarer frem i postkontorer og den slags. Det er klart, at i de helt ekstreme, virkelige katastrofe- og nødsituationer gør man sådan noget alligevel. Det er også klart, at hvis det bare drejer sig om at sige, at sikkerhedsseler er lovpligtige fra den 1. januar 1976, så kan man godt få det begribeligt ud gennem radio og tv, indtil man kommer til dispensationerne. Men de allerfleste love er ikke så enkle som så.

(Kort bemærkning).

Gudme (RV):

Hr. Wilhelm siger i sine fredag eftermiddags filosofier, at det generer ham, at man skal være i den situation, at samfundet er afhængigt af, at nogle ganske enkelte mennesker ved deres trykkeriarbejde er i stand til at forhindre kundgørelsen af love og forskrifter. Jeg kan bedyre hr. Wilhelm, at det